

65 rokov služieb používateľom

Slovenská poľnohospodárska knižnica jubuluje

strana 2

Ako sa vyvíja slovenské obilnárstvo?

Rozhovor s docentkou Julianou Molnárovou

strana 4

60_SPU

www.polnohospodar.sk

poľnohospodár

spravodaj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 56 | číslo 5-6 | 21. november 2011 | cena: 0,35 €

Vážení čitatelia,

tieto dni sa nesú v znamení Týždňa vedy a techniky. Na Slovensku je to už ôsmy ročník celonárodnej iniciatívy, ktorá má cieľ zvýšiť záujem verejnosti o vedu, vytvoriť diskusné fóra na aktuálne témy a prezentovať úspechy výskumu a vývoja za uplynulý rok.

Myšlienka je to zaiste veľmi príťažlivá a určite sa žiada o vede viac diskutovať z rôznych pohľadov. Vede by malo ísť o rovnováhu medzi zrozumiteľnosťou a úzkou odbornosťou. Ale tiež je pravdou, že to, aby veda bola živým a múdрым organizmom, si vyžaduje viac pozornosti a energie, a to nielen jeden týždeň v roku.

Naša veda dlhodobo trpela nedostatkom kvalitných aparátúr. Toto sa čiastočne darí našim kolektívom prekonať, a to predovšetkým vďaka ich úsiliu v projektoch štrukturálnych fondov EÚ, i keď hodnota financovania výskumu a vývoja v SR patrí k najnižším v Európskej únii. V súčasnosti je však problémom nadbytočná byrokracia a nedostatok pokoja na kvalitnú prácu a tvorbu kvalitných publikácií. Veda je základom spoločenského a hospodárskeho pokroku, pomáha riešiť globálne výzvy. Keď si položíme otázku, ako sa čo najviac priblížiť svetovej vede, možno už dnes netreba hľadať limity iba v materiálnej oblasti. Na medzinárodných podujatiach sa ukazuje, že dokonca aj ľudský potenciál máme porovnateľný s poprednými zahraničnými pracoviskami. Iba výstupy na medzinárodnej úrovni akosi často chýbajú. A práve tie sú potrebné, aby sa energia výskumníka a nové poznatky zhodnotili a šírili v čase a v priestore.

Kvalitná a úspešná veda sa nedá robiť izolovane, potrebné sú plodné vedecké partnerstvá. Verím, že sa nájde cesta ako odstrániť aj tento limit, aby sa veda so značkou SPU v Nitre šírila ďalej. Na našich fakultách máme veľa zaujímavých tém, množstvo úspešných projektov a nadšených pracovníkov. Ak platí, že šťastie praje pripraveným, tak aj v budúcnosti bude všetko závislé iba od stavu mysle tých, ktorí sa vede venujú, aby prekročili spomínaný začarovaný kruh skúseností svojich predchodcov. Život je v neustálom pohybe a ľudská intelektuálna práca mu dáva zmysluplný smer.

Veda je dobrodružstvo, cesta za poznáním, objavovanie neznámeho. Dnešná veda vie, že pravda je pojem zvláštny a vlastne s ním ani nepracuje. Pracuje s pojmom pravdivosti v určitom myšlienkovom systéme. Pripúšťa rôzne alternatívy, avšak človek, ktorý sa zaoberá vedou má povinnosť o pravde uvažovať a snažiť sa k nej priblížiť.

Veda nám zanecháva nielen merateľné poznatky, ale aj skryté posolstvá. Preto nachádzajme priestor pre zmysluplnú vedeckú prácu, ponúkajme šance kreatívnym študentom. Kvalitné vzdelávanie potrebuje kvalitnú vedu a zaujímavé príklady na univerzitách. Dnešná veda nemá na všetko odpoveď.

A práve to je príležitosť pre tých, ktorí túžia urobiť krok k novému poznaniu.

Prof. Ing. Marián Brestič, PhD.,
prerok pre
vedeckovýskumnú
činnosť

Ryby na vianočný stôl

Tradičný výlov rýb z rybníka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre určených na vianočný trh. (Viac čítajte na strane 2.)

Foto: Dominik Gašparovič, TF

Noví docenti, absolventi doktorandského a MBA štúdia

V aule SPU sa 21. októbra konalo slávnostné zhromaždenie pri príležitosti odovzdania menovacích dekrétov habilitovaným docentom, priznania akademického titulu philosophiae doctor absolventom tretieho stupňa vysokoškolského štúdia, odovzdania certifikátov absolventom medzinárodného štúdia MBA a Ceny rektora SPU za publikačnú a vedeckovýskumnú aktivitu osobnostiam a kolektívom.

Menovacie dekréty z rúk rektora si prevzali piati habilitovaní docenti, ktorým bol tento vedecko-pedagogický titul udelený na základe úspešnej habilitácie pred vedeckými radami fakult - Ing. Ladislav Varga, PhD., (odbor agrochémia a výživa rastlín, FAPZ), Ing. Radovan Kasarda, PhD., (všeobecná živočíšna produkcia, FAPZ), Ing. Pavel Valášek, CSc., (spracovanie poľnohospodárskych produktov, FBP), Ing. Judita Bystrická, PhD., (spracovanie poľnohospodárskych produktov, FBP), Ing. Otakar Rop, PhD., (záhradníctvo, FZKI). Akademický titul philosophiae doctor bol udelený 96 absolventom tretieho stupňa vysokoškolského štúdia (28 z FAPZ, 18 z FEM, 18 z FBP, 20 z FZKI, 11 z TF, 1 z FEŠRR).

Prvýkrát v histórii SPU boli slávnostne odo-

vzdané certifikáty medzinárodného dvojročného štúdia MBA v odbore Agrárny obchod a podnikanie 20 absolventom.

V ďalšej časti slávnostného zhromaždenia boli udelené Ceny rektora SPU za publikačnú a vedeckovýskumnú aktivitu v roku 2010. V kategórii celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky bola cena udelená Dr.h.c. prof. Ing. Jozefovi Bullovi, DrSc., a Dr.h.c. prof. Ing. Milanovi Demovi, PhD. V kategórii osobnosť vedy a techniky prof. MVDr. Petrovi Massányimu, DrSc., a doc. Ing. Norbertovi Lukáčovi, PhD. V kategórii vedecký tím roka bola cena udelená kolektívu Excelentného centra ochrany a využívania agrobiodiverzity (ECOVA) z FAPZ. V kategórii osobnosť vedy a techniky do 35 rokov Ing. Branislava

pokračovanie na strane 2

SPU udelila čestný doktorát prof. Beloevovi

Titul doctor honoris causa Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre si 21. októbra v aule SPU prevzal prof. Hristo Beloev, DrSc., rektor Univerzity Angela Kančeva v bulharskom Ruse a prezident Dunajskej rektorskej konferencie.

Čestný doktorát prof. H. Beloevovi odovzdal rektor SPU prof. Peter Bielik na návrh Technickej fakulty, s ktorou ocenený spolupracuje od roku 1980. Udelením tohto titulu univerzita prof. Beloevovi vyjadrila vďaka a uznanie za zásluhy o rozvoj vzdelávania, vedy a výskumu na SPU v Nitre v oblasti poľnohospodárskej techniky a za osobný podiel na výchove vedeckých pracovníkov. Prof. Hristo Beloev sa narodil v roku 1958 v Pavlikeni v Bulharsku, kde absolvoval aj Strednú technickú školu poľnohospodárskej mechanizácie. V roku 1984 ukončil štúdium na Fakulte mechanizácie poľnohospodárstva na univerzite v Ruse. Doktorandské štúdium absolvoval na Katedre poľnohospodárskej techniky, kde súčasne pôsobil ako vedeckovýskumný pracovník a asistent. Od roku 2000 bol aktívne zapojený v manažmente fakulty, najskôr ako zástupca vedúceho katedry. V rokoch 2003 - 2007 vykonával funkciu dekana Fakulty poľnohospodárstva a priemyslu a od roku 2007 je rektorom univerzity v Ruse.

rch

Foto: za

(Slávnostné laudácie na prof. H. Beloeva čítajte na www.polnohospodar.sk)

Vzdelávanie ako LUZK

Na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite sa od augusta 2010 realizuje projekt rozvoja ľudských zdrojov a zabezpečenia kvality známy pod skratkou LUZK s celkovými oprávnenými výdavkami viac ako milión eur. Univerzita naň získala nenávratný finančný príspevok z EÚ a štátneho rozpočtu SR prostredníctvom Operačného programu Vzdelávanie vo výške 95% plánovaných oprávnených výdavkov.

Nosnou časťou projektu je 6 aktivít zameraných na vzdelávanie zamestnancov v oblasti komunikácie a manažérskych zručností, anglického a nemeckého jazyka, komunikačných a informačných technológií, projektovej činnosti v rámci 7 RP, Programu celoživotného vzdelávania a štrukturálnych fondov, v hodnotení a riadení kvality a v oblasti prípravy a vyhodnocovania vedeckých experimentov. Celoživotné vzdelávanie, ktoré je dnes tak často skloňova-

ným pojmom, mnohé naše pracoviská dlhodobo realizujú, avšak najmä smerom navonok, formou rôznych odborných kurzov a školení pre verejnosť. Prečo ale nevyužiť odbornú kapacitu, ktoré máme, aj v prospech vlastných zamestnancov? A práve toto bola jedna z hlavných myšlienok pri tvorbe projektu - poskytnúť zamestnancom možnosť navštevovať kurzy, šité na ich potreby, priamo pod strechou našej alma mater, za ktoré by inak minuli nemálo peňazí.

Nezanedbateľným prínosom pre školiace tímy a pracoviská je možnosť nakúpiť odbornú literatúru, počítačovú a komunikačnú techniku či zúčastniť sa na odborných stážach na partnerských pracoviskách a konferenciách v zahraničí. Po 15-tich mesiacoch sme takmer v polovici realizácie projektu a plánovaný počet zamestnancov zapojených do vzdelávacích aktivít je naplnený na viac ako 89%. Naši zamestnanci

pokračovanie na strane 2

Jednou zo základných organizačných zložiek SPU v Nitre je Slovenská poľnohospodárska knižnica (SIPK), ktorá si v tomto roku pripomína 65 rokov svojej existencie. Jej vznik je spätý so založením Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva (VŠPLI) v Košiciach v roku 1946.

Komplikovaný vývoj

Základom bolo približne 1700 zväzkov odbornej poľnohospodárskej literatúry vyčlenenej z fondov Ústrednej knižnice Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. V roku 1952 ako výsledok delimitácie knižničných fondov vznikla v Nitre Štátna študijná knižnica. V komplikovanom vývoji v roku 1959 pod názvom Ústredná pôdohospodárska knižnica (ÚPK) sa formuje do podoby špecializovanej vedeckej knižnice a stáva sa ústrednou knižnicou siete poľnohospodárskych knižníc na Slovensku. Medzníkom je rok 1960, keď je ÚPK organizačne začlenená do štruktúry VŠP v Nitre. Ďalším medzníkom je rok 1991, odkedy nesie súčasný názov. Koniec 90. rokov prináša neľahkú skúšku všetkým pracovníkom knižnice z dôvodu sťahovania z priestorov v budove súdu do objektu na Štúrovej ulici. Nasleduje niekoľkoročná rekonštrukcia, neľahké roky spoluexistencie so stavebnými firmami. Výsledkom však sú moderne riešené priestory vybavené primeranou technickou infraštruktúrou a dôstojnými podmienkami pre prácu, ale aj oddychové informačné aktivity.

Knižnica dnes

V súčasnosti je SIPK – v zmysle zákona – akademickou knižnicou univerzity a špecializovanou vedeckou knižnicou, ktorá počas svojej existencie vždy prezentovala svoje kvality a potenciál inovatívnym a novátorským prístupom k poskytovaniu služieb. Ako jedna z prvých knižníc na Slovensku ponúkla svoj katalóg v podobe online riešenia na webe, bola priekopníkom v celej oblasti automatizácie výpožičných služieb.

Ako jediná knižnica na Slovensku budovala špecializovaný citačný register – Poľnohospodársky citačný register a špecializovanú bibliografickú databázu pod názvom Agrobibliografia. Patrí medzi zakladajúcich partnerov národnej siete AGRIS FAO, do medzinárodnej databázy AGRIS sa spracovávajú dokumenty vydávané na SPU. Vďaka medzinárodnej výmene dokumentov s partnermi na celom svete sa naše publikácie dostávajú do fondov knižníc mimo Slovenska.

Používateľom a návštevníkom je k dispozícii široké portfólio knižničných služieb – výpožičné služby, medziknižničná výpožičná služba, rešeršné služby, registrácia publikačnej činnosti zamestnancov SPU. Bibliografická databáza aj katalóg reprezentujú najmodernejšie trendy v oblasti tvorby informačných produktov – prekonali obmedzenia jednoduchých bibliografických záznamov a ponúkajú prístup k plným textom dokumentov. Najnovším krokom je podpis licenčnej zmluvy o budovaní nadinštitucionálneho repozitára medzi SIPK a CVRV v Piešťanoch a čiastočne aj fondy. Ako jediná akademická knižnica na Slovensku administruje vlastnú wifi sieť a prostredníctvom vlastného riešenia (nie nákupom komerčného produktu) ponúka registrovaným používateľom, zamestnancom a študentom SPU (v zmysle platných licenčných podmienok) službu vzdialeného prístupu k elektronickým informačným zdrojom známou ako TuKAN.

Knižnica sa už niekoľko rokov snaží aktívne zapájať aj do projektovej činnosti či už ako partner alebo ako nositeľ projektov. Vďaka finančným prostriedkom môže modernizovať svoju infraštruktúru a čiastočne aj fondy. Ako jediná akademická knižnica na Slovensku administruje vlastnú wifi sieť a prostredníctvom vlastného riešenia (nie nákupom komerčného produktu) ponúka registrovaným používateľom, zamestnancom a študentom SPU (v zmysle platných licenčných podmienok) službu vzdialeného prístupu k elektronickým informačným zdrojom známou ako TuKAN.

Neoddeliteľnou súčasťou aktivít SIPK je informačné vzdelávanie, v rámci ktorého oslovuje najmä študentov SPU, snahou je však obracať pozornosť aj na vedecko-pedagogických zamestnancov. Dôležité miesto patrí internému vzdelávaniu pracovníkov knižnice, čo je základnou podmienkou poskytovania kvalitných služieb a podpory používateľov. Rezonujú najmä otázky autorského práva, publikačnej etiky, ale aj moderných spôsobov publikovania a komunikácie v elektronickom prostredí. Elektronické publikovanie nezostáva iba na teoretickej úrovni, knižnica buduje aktívne elektronický inštitucionálny repozitár (publikačná činnosť) a zabezpečuje publikovanie elektronických verzií vedeckých časopisov celej rady Acta.

Šesťdesiatpäť rokov – to je celý ľudský život. Od zrodu, cez detské choroby a hľadanie si svojho vlastného, dôstojného a zmysluplného miesta v spoločnosti ostatných. SIPK pri SPU v Nitre prešla vo svojom vývoji zložitými etapami a viac či menej komplikovanými existenčnými obdobiami a vzťahmi. Všetci jej pracovníci však veria, že počas svojej existencie dôstojne naplnila svoje poslanie a že práca všetkých, ktorí boli za tie roky jej súčasťou, priniesla hodnoty a mala zmysel. A tak na začiatku nového akademického roka opäť obracia svoju pozornosť a snaží sa o to, aby bola relevantným partnerom a dôstojným reprezentantom našej akademickkej komunity.

PhDr. Ľubica Jedličková, PhD.

Noví docenti, absolventi doktorandského a MBA štúdia

pokračovanie zo strany 1

vovi Gálikovi, PhD. V kategórii vedecký článok za publikovanú prácu Degradation of rutin and polyphenols during the preparation of tartary buckwheat bread kolektívu autorov: Maja Vogrinčič, Mária Timoracká, Silvia Melicháčová, Alena Vollmannová, Ivan Kreft. V kategórii vysokoškolská učebnica bolo ocenené knižné dielo Demografické metódy a analýzy demografie české a slovenské populace kolektívu autorov: Renata Klufová, Zuzana Poláková.

Všetkým oceneným a promoványm zablahoželel rektor SPU. Zároveň vyslovil presvedčenie, že ocenenia budú pre nich znamenať nové povzbudenie do ďalšej tvorivej činnosti, a že svojim konaním budú šíriť dobré meno Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Slávnostné zhromaždenie, ktoré viedla prerotorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť prof. Zdenka Gálová, CSC., a prerotorka pre zahraničné vzťahy a prácu s verejnosťou prof. Dr. Ing. Elena Horská, obohatil svojim vystúpením Bc. Marek Pobuda s klavírnym sprievodom Štefana Juríka.

Renáta Chosraviová

Vzdelávanie ako LUZK

pokračovanie zo strany 1

mali doteraz možnosť absolvovať školenia v projektovej činnosti, vedúci pracovníci si mohli vylepšiť svoje komunikačné a manažérske zručnosti. V súčasnosti stále prebiehajú jazykové kurzy anglického jazyka Callanovou metódou, kurzy odbornej nemčiny a angličtiny od začiatočníkov až po pokročilých a kurzy zamerané na IKT. Fakultné tímy majú možnosť sa vzdelávať v oblasti riadenia kvality podľa modelu CAF, ktorý bude v rámci projektu pilotne zavedený na Technickej fakulte. Čo dodať na záver? Administrácia projektov cez štrukturálne fondy nie je práve najjednoduchšia – o tom vedia svoje nielen členovia projektového tímu projektu LUZK, ale aj ostatných projektov podporených zo štrukturálnych fondov, ktorých je na SPU riešených niekoľko. Avšak veríme, že naše úsilie nie je zbytočné a realizované aktivity v maximálnej možnej miere prispievajú k skvalitneniu ľudských zdrojov a výučbového procesu na našej univerzite.

Ing. Gabriela Slivinská, manažérka publicity

Rektor prijal basketbalistov

Na pôde SPU sa 4. novembra konalo už tradičné stretnutie rektora Dr.h.c. prof. Ing. Petra Bielika, PhD., s realizačným tímom a hráčmi BK Bemaco SPU Nitra. Vicemajster extraligy mužov 2010/11 a zároveň jediný vysokoškolský basketbalový klub na Slovensku vstúpil do novej extraligovej sezóny a v prestížnej európskej súťaži EuroChallenge Cup reprezentoval nitriansky basketbal na medzinárodnej úrovni.

Prezident BK Bemaco SPU Nitra Ing. Stanislav Michalík odovzdal rektorovi SPU prof. Petrovi Bielíkovi basketbalovú loptu s podpismi všetkých hráčov.

Foto: za

tohto ročníka vstupujeme s veľkými očakávaniami. Na lavičke pribudol k hlavnému trénerovi Ľubomírovi Urbanovi asistent Martin Pospíšil, ktorý v minulom ročníku viedol ženský basketbalový tím. Rozšíril sa aj káder o nové zahraničné posily, ktoré by mali prispieť k skvalitneniu hry nášho tímu a vynikajúcou hrou baviť nitrianske publikum.

Realizačnému tímu a hráčom zaželal rektor veľa športového šťastia pod košmi, nadšených divákov, férovú atmosféru v hľadisku a nezabudnuteľné zážitky. Z pozície rektora SPU a zároveň viceprezidenta klubu vyjadril presvedčenie, že náš akademický basketbalový tím má vysoký potenciál a bude aj naďalej šíriť dobré meno nielen našej univerzity, ale aj Nitry a Slovenska v zahraničí.

Na záver stretnutia prof. P. Bielik navrhol vedeniu klubu nominovať jedného hráča za výborné športové a študijné výsledky na Cenu rektora SPU.

Renáta Chosraviová

Ryby na vianočný stôl

Poslednú októbrovú sobotu sa konal už tradičný výlov rýb z rybníka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, určených na vianočný trh.

Podujatie je zároveň aj spoločenskou udalosťou, na ktorej je zhodnotená úroveň rybného hospodárenia na Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku, s.r.o., Kolíňany, ktorý rybník prevádzkuje, a sú prezentované dosahované výsledky, a tým aj univerzita. Aj v tomto roku prijali pozvanie predstaviteľa spoločenského

a akademického života v našom meste, ako aj priaznivci SPU. Rybník SPU slúži pre výchovno-vzdelávacie ciele, ako vzorkovnica pre prax študentov, najmä z Katedry hydinárstva a malých hospodárskych zvierat Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov, a zároveň pre podnikateľské účely univerzity. Ako nás informoval riaditeľ podniku, Ing. Peter Brezovský, PhD., okrem plochy rybníka, v ktorej podnik robí násadu kapra, využívajú aj vodu z rybníka a zavlažujú ňou plodiny, ktoré pestujú, najmä osivovú kukuricu.

rch

250 rokov štátnej kontroly na území Slovenska

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre a Najvyšší kontrolný úrad (NKÚ) SR podpísali pred tromi rokmi zmluvu o spolupráci. Ako sa realizuje zhodnotil pri príležitosti 250. výročia štátnej kontroly na území Slovenska, Ing. Peter Kapuscinský, riaditeľ expozitúry NKÚ SR v Nitre.

V krátkej exkurzii do histórie kontroly na našom území riaditeľ informoval, že jej vznik sa datuje od roku 1761, keď cisárovná Mária Terézia zriadila Účtovnú komoru. Bol to orgán so širokými právomocami nielen v oblasti kontroly účtov, ale aj samotného riadenia účtovníctva. Jeho osobitnou črtou bolo tzv. právo preventívnej kontroly. Pokiaľ ide o modernú históriu NKÚ SR, po vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 bol zverejnený zákon o NKÚ SR, ktorý je v novelizovanom znení platný aj v súčasnosti. Úlohou úradu je kontrolovať hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom štátu, územnej samosprávy a finančnými prostriedkami z EÚ určenými na realizáciu projektov.

Čo sa týka spolupráce NKÚ SR s SPU, smeruje do viacerých oblastí. Úrad participuje na riešení vybraných vzdelávacích a výskumných

projektov SPU, umožňuje študentom univerzity prehliadť svoje teoretické vedomosti a praktické skúsenosti v ekonomických a manažérskych oblastiach, predkladá SPU návrhy tém diplomových prác a poskytuje odborné konzultácie pri ich vypracovávaní. „Pre najbližšie obdobie sme navrhli tri témy - Porovnanie právnych predpisov na ochranu obyvateľstva a jeho majetku pred povodňami v štátoch V4, Účinnosť protipovodňových opatrení v povodí riek Nitra a Žitava, Súčasný trendy v preventívnej ochrane pred povodňami,“ uviedol P. Kapuscinský.

Slovenská poľnohospodárska univerzita poskytuje pre NKÚ SR odborné názory a rady v ekonomickej a manažérskej praxi, ako aj pri tvorbe a zameraní kontrolnej činnosti v oblasti dotácií EÚ a štátu pre subjekty samosprávy.

rch

Cena ASFEU za projekt

Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ (ASFEU) zorganizovala 25. a 26. októbra v účelovom zariadení Kancelárie Národnej rady SR v Častej Papierničke 1. ročník odovzdávania cien ASFEU za výnimočný prínos v oblasti vzdelávania a vedy – EUROPROJEKT 2011.

Foto: za

Projektový tím (zľava): Ing. Alena Jančuškova, Ing. Lukáš Velický, Ing. Alexandra Muziková.

Podujatie bolo spojené s prezentáciou úspechov prijímateľov operačného programu Vzdelávanie a operačného programu Výskum a vývoj v praxi. Zároveň agentúra ocenila cenou EUROPROJEKT 2011 najlepšie implementované projekty v jednotlivých operačných programoch. Medzi tromi ocenenými riešiteľmi projektov v rámci operačného programu Výskum a vývoj sa umiestnila aj Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre za úspešnú implementáciu projektu Komplexná revitalizácia a dobudovanie IKT sietí a techniky pre zlepšenie vzdelávacieho procesu na SPU v Nitre. Univerzitu na podujatí zastupovala kvestorka Ing. Oľga Roháčiková, PhD., a manažérka pre publicitu projektu Ing. Alexandra Muziková, ktorá z rúk štátneho tajomníka MŠVVaŠ SR Jaroslava Ivanča a generálnej riaditeľky ASFEU Alexandry Drgovej prevzala ocenenie.

Ing. Alena Jančuškova, projektová manažérka

Rakúska návšteva na SPU

Predstavitelia PU vo Viedni prezentovali na pôde SPU svoju univerzitu.

Foto: rch

Slovenskú poľnohospodársku univerzitu navštívili 8. novembra predstavitelia Poľnohospodárskej univerzity vo Viedni (BOKU Wien), vedení rektorom, prof. Martinom H. Gerzabekom. Vzácnych hostí privítal rektor, Dr. h. c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., prarektori a dekan. Cieľom rokovania bolo rozšíriť a zintenzívniť doterajšiu akademickú a vedeckovýskumnú spoluprácu.

V prvej časti programu zástupcovia univerzít prezentovali svoje inštitúcie, navzájom sa informovali o medzinárodnej spolupráci v rámci EÚ a mimo nej, o realizácii študijných programov v anglickom jazyku, riešených projektoch, zameraní katedier a vedeckovýskumných pracovísk, ako aj o možnostiach vzájomnej kooperácie. V druhej časti stretnutia rektori rokovali o možnosti spolupráce v oblasti medzinárodných združení a asociácií. Prof. M. Gerzabek podporil iniciatívu SPU založiť Vyšehradskú asociáciu univerzít, SPU zase víta ponuku stať sa členom Dunajskej rektorskej konferencie, ktorá združuje univerzity Podunajského regiónu. Keďže integrácia a spolupráca v rámci regiónu je mimoriadne dôležitá, obaja rektori vyslovili myšlienku, že treba hľadať cestu ako tieto medzinárodné združenia, ktoré majú mnoho podobných cieľov, môžu spolupracovať a navzájom sa podporovať tak, aby univerzity poľnohospodárskeho zamerania mali svoje miesto a hlas v Bruseli, a týmto spôsobom sa zviditeľnili ich aktivity. Zároveň prebehli rokovania na úrovni dekanátov, kde sa zástupcovia jednotlivých katedier dohodli s predstaviteľmi viedenskej univerzity na konkrétnych formách spolupráce. Počas návštevy si hostia prezreli výskumné pracoviská, laboratóriá, jazdecké stredisko, areál Botanickej záhrady SPU, Kanceláriu zahraničných vzťahov a medzinárodných vzdelávacích programov. Na záver navštívili Slovenskú poľnohospodársku knižnicu, kde ocenili bohatý knižničný fond, ktorým disponuje SPU.

rch

NA SLOVÍČKO

s novým profesorom JÁNOM POKRIVČÁKOM z Katedry ekonomiky Fakulty ekonomiky a manažmentu

V čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Výskum a výučba na univerzite je kreatívna práca. Každý deň riešim nové problémy. Obrovskou výhodou je, že v práci sa stretávam s inteligentnými ľuďmi a pracovný čas je flexibilnejší ako napr. vo výrobnom podniku. Na druhej strane však veľa práce musím vykonávať aj na úkor voľného času.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Ťažko to zovšeobecniť, lebo pracujem spolu s kolegami na rôznych výskumných projektoch. Prvý výskum, ktorému som sa venoval ešte počas štúdia na Cornell University, sa týkal rozhodovania o poľnohospodárskych politikách. Študovali sme prečo sú dotácie do poľnohospodárstva rôzne v rôznych štátoch sveta (vysoké v EÚ, nízke napríklad v Austrálii) a aký vplyv na výšku podpory poľnohospodárstva mal vznik EÚ. Potom sme pokračovali vo vytváraní ekonomického modelu slovenského poľnohospodárstva v rámci 5. a 6. rámcového projektu (RP) AGMEMOD. Národné modely boli spojené do európskeho modelu, a ten prepojený na svetové ceny. Model AGMEMOD slúži na simuláciu dopadov zmien poľnohospodárskej politiky alebo aj iných faktorov na produkciu a spotrebu poľnohospodárskych plodín, ale aj na obchod, zisky, či úrody. Model umožňuje Európskej komisii simulovať zmeny spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na slovenské poľnohospodárstvo.

V rámci 7. RP NTM IMPACT pracujeme na analýze a vplyve necolných opatrení (ako sú napríklad sanitárne a fytosanitárne normy) na medzinárodný obchod, blahobyť spotrebiteľov a zisky výrobcov. Medzinárodnému poľnohospodárskemu obchodu sme sa venovali aj v projektoch TRADEAG a AGFOODTRADE. Náš tím hodnotil aké faktory ovplyvňujú konkurencieschopnosť jednotlivých poľnohospodárskych komodít (PK). Našu konkurencieschopnosť najviac ovplyvňujú prírodné podmienky, kapitálové vybavenie, technológia, ale čo je pre Slovensko špecifické, aj veľkosť fariem. Štruktúra našich fariem je efektívnejšia pre pestovanie obilnín a olejnin, ale ekonomicky nevýhodná pre ovocinárstvo, zeleninárstvo a živočíšnu výrobu.

V ďalšom RP TRANSFOP sa s kolegami venujeme analýze vývoja cien v rámci potravinovej vertikály. Je zaujímavé, že cenový šok na svetových trhoch vedie k rôznym nárastom spotrebiteľských cien v jednotlivých štátoch EÚ. Transmisiiu cien zo svetových trhov na slovenské spotrebiteľské ceny ovplyvňuje štruktúra trhu, konkurencia, regulácia spracovateľov a supermarketov a usporiadanie výrobných vertikály. Nedávno sme na Katedre ekonomiky ukončili projekt APVV, v ktorom sme sa venovali analýze vplyvu rastu produkcie biopalív ako dôsledku vysokej podpory na národnej a európskej úrovni na ceny PK. V súčasnosti začíname skúmať vplyv SPP na trhy výrobných faktorov. Ide o 7. RP EÚ, v ktorom sa venujeme dopadom poľnohospodárskych dotácií na produktivitu fariem, na využívanie výrobných faktorov a produkciu.

Čoskoro začneme pracovať na ďalšom 7. RP, kde budeme skúmať vplyv svetových trhov a nárastu svetových cien na chudobné domácnosti v strednej a východnej Európe.

Ako veda obohacuje váš život?

Každá užitočná (a najmä zaplatená) práca obohacuje život človeka. Je jedno, či ide o prácu v poľnohospodárstve, supermarkete alebo na univerzite. Navyše

je dôležité, aby práca človeka zaujímala. Mňa ekonómia baví a jej štúdium považujem za užitočné. Je zrejmé, že výskum posúva spoločnosť dopredu. Bez nových technológií by ekonomický vývoj zastal. Veda pomáha zlepšovať životnú úroveň ľudí. Prevažne ide o prírodné vedy, ale nie vždy. Ak by štáty v strednej a východnej Európe, alebo Severná Kórea a Kuba, aplikovali poznatky ekonómie, tak by až tak nezaostávali za rozvinutými štátmi. Ekonómia skúma ako ľudia dosahujú svoje ciele pri rôznych obmedzeniach. V dôsledku výchovy, kultúry aj náboženstva majú ľudia rôzne preferencie a ciele rôznym finančným, technologickým a časovým obmedzeniam. Preto si rôzni ľudia vyberajú rôzne cesty, a tak je to aj s väčšími skupinami ako je rodina alebo štát. Ekonómia pomáha ľuďom analyzovať rozhodnutia jednotlivcov aj skupín a snaží sa vysvetliť rôzne trajektórie vývoja. Používanie ekonomického vedeckého prístupu vedie k poznatkom, že všade na svete sú v podstate ľudia rovnakí a rozdiely sú väčšinou dôsledkom externých podmienok a aplikovania politík.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú však potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie svojho vzdelávania a vedeckého výskumu?

V prvom rade by mala prijímať kvalitných študentov a kvalitných pedagogicko-vedeckých pracovníkov, bez ktorých sa nedá dobre učiť ani robiť výskum. Konkurencia na univerzite by sa mala nastaviť tak, aby tí, ktorí prinášajú pre výskum a študentov najviac, mali aj najrýchlejší kariérny postup. Veľkým problémom je, že na Slovensku je len jedna poľnohospodárska univerzita. Takže konkurencia je obmedzená, a aj preto by sa naša univerzita mala viac otvoriť Európe a svetu. Častejšie by sme mali prijímať absolventov iných univerzít, aby sme mali profesorov aj „neodchovancov“ SPU. Aby sme mohli prijímať profesorov z iných štátov, treba zlepšiť jazykovú prípravu. Všetci študenti a pedagógovia by mali byť schopní komunikovať v angličtine, ako je to bežné napríklad v Belgicku či Dánsku. A tiež treba zaviesť diferencované odmeňovanie, aby sme dobrých profesorov mohli pritiahnuť zo zahraničia, respektíve „zabrániť“ našim najlepším odborníkom odísť do zahraničia. Inými slovami, naša univerzita by sa mala viac internacionalizovať, aby sme nezostali na periférii európskeho výskumného priestoru. Taktiež je nevyhnutné viac sa orientovať na kvalitu ako na kvantitu. Ale to je skôr odporúčanie pre Ministerstvo školstva SR, ktoré by sa malo pozrieť na organizáciu univerzitného vzdelávania vo vyspelých štátoch a podľa toho regulovať náš vysokoškolský vzdelávací systém.

Keby ste mali vymenovať míľniky vo svojom živote, ktoré by to boli?

Detstvo s rodičmi a starými rodičmi na dedine, zoznámenie sa s mojou manželkou a narodenie syna, štúdium na Cornell University a neskôr nástup na SPU.

Renáta Chosraviová

Veda mladých

Pod týmto názvom sa 6. a 7. októbra konala v Banskej Štiavnici VI. medzinárodná konferencia, organizovaná Združením mladých vedeckých pracovníkov Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva.

Katedre krajinného plánovania a pozemkových úprav sa tak podarilo úspešne obnoviť tradíciu vytvárania priestoru pre komunikáciu doktorandov v oblasti krajinného inžinierstva, záhradníctva, záhradnej a krajinnnej architektúry, ktorí sú na začiatku svojho vedeckého pôsobenia. Na konferencii sa zúčastnili aj zástupcovia STU v Bratislave, TU vo Zvolene, MU v Brne a PU v Krakove. Vedeckí pracovníci z krajinného inžinierstva riešili najmä problémy týkajúce sa závlah, revitalizácie, evapotranspirácie, vplyvov imisí na pokles úrod, využitia GIS pri modelovaní, analýz pôdnej štruktúry a vlhkosti, veternej erózie a odpadového hospodárstva. Z oblasti záhradnej a krajinnnej architektúry prevládali témy verejnej zelene a jej dendrologické zhodnotenie ako aj sadovníckych úprav. Predstavitelia záhradníctva sa zamerali na energetické drevíny, odrody vrb a výskyt imela. Tohtoročnú konferenciu oživil aj výberové prednášky z rôznych oblastí. V rámci nich vystúpil Ing. J. Helma, PhD., zo SAŽP s témou Environmentálne záťaž, Ing. L. Malatinská, PhD., z MŽP v Bratislave priblížila problematiku stanovenia kritérií udržateľného využívania biopalív, Ing. L. Daniš a Ing. M. Iľoš zo Správy katastra v Zlatých Moravciach obhájili problémy zápisu a preberania údajov do KN po projektoch pozemkových úprav, ako aj novú realizáciu súradnicového systému S-JTSK, Ing. M. Fraštia, PhD., z STU v Bratislave, vystúpil s témou leteckého mapovania na báze moderných optických leteckých záznamov. Nechýbali ani zástupcovia z SPU - prof. Ing. J. Supuka, DrSc., vystúpil s prednáškou Tvorba poľnohospodárskej krajiny, teoretické a praktické východiská, prof. Ing. J. Antal, DrSc., sa podielil s doktorandmi so svojimi skúsenosťami zo zahraničných ciest v súvislosti s integrovaným manažmentom povodia, prof. Ing. J. Stredanský, DrSc., prezentoval problematiku posudzovania vplyvov na životné prostredie vzhľadom na obnoviteľné zdroje energie a Ing. J. Halva načrtol problémy modelovania DMR v prostredí GIS. Organizátori sa tešia záujmu o túto konferenciu a zároveň pozývajú všetkých mladých vedeckých pracovníkov a ich sympatizantov na ďalší ročník, ktorý sa bude konať v krásnom prostredí Zuberca.

Ing. Lenka Grešová, PhD., FZKI

Účastníci konferencie v Banskej Štiavnici.

Foto: archív LG

Intenzívny začiatok akademického roka pre študentov FEM

Študenti I. ročníka inžinierskeho stupňa štúdia V-4 Ekonomika podniku Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU sa od 1. do 15. októbra zúčastnili na Erasmus Intenzívnom programe Project – based Approach in the Development of Agriculture v Jelgave, v Lotyšsku.

Z intenzívneho pobytu v Lotyšsku.

Foto: archív ZK

Účastníci projektu absolvovali bohatý vzdelávací program, navštívili farmy, bioplynové stanice a viacero projektov realizovaných vo vidieckych oblastiach Lotyšska. Inšpirovaní novými poznatkami na záver programu prezentovali vlastné návrhy projektov. Vysoká úroveň ich spracovania a prezentovania svedčí o potenciáli našich študentov a nám neostáva nič iné ako sa tešiť, keď sa ich projektové sny stanú realitou.

A ako hodnotia vzdelávací projekt samotní študenti? Ich celkové dojmy sú veľmi pozitívne. Boli spokojní s kvalitou výučby i programom. Prijemne ich prekvapila ochota a priateľskosť Lotyšov a taktiež kolektív, ktorý navzájom vytvorili. Prvý

týždeň bol zameraný na získanie základných teoretických znalostí z projektového manažmentu a predstavenie zúčastnených krajín. Počas druhého týždňa študenti absolvovali zaujímavé výlety súvisiace s praktickým využitím projektového manažmentu v oblasti regionálneho rozvoja. Na záver v medzinárodných skupinách vypracovali a navrhli už spomínaný projekt. Pokiaľ ide o najkrajšie zážitky účastníkov, patrila k nim návšteva rozprávkového lesa v Tērvete, futbalový zápas Slovensko - Lotyšsko s výsledkom 6:0, návšteva pivovaru, čajovej plantáže, zábavného parku, výlet do Rígy, ako aj „intenzívne diskotékové večery“ s novými priateľmi. Na záver by sme sa chceli poďakovať všetkým organizátorom, vďaka ktorým sme sa mohli na projekte zúčastniť. Vrelo odporúčame takúto skúsenosť aj ostatným študentom.

Ing. Zuzana Kapsdorferová, PhD.,
prodekan FEM, a študenti I. ročníka IŠ V-4

Ako sa vyvíja slovenské obilninárstvo?

Doc. Ing. Juliana Molnárová, PhD., absolvovala štúdium na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, tu pôsobila ako výskumná pracovníčka a neskôr odborná asistentka na Katedre rastlinnej výroby (KRV) Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov. V roku 1993 sa habilitovala za docentku vo vednom odbore špeciálna rastlinná produkcia. Celý život zostala verná svojej alma mater a v súčasnosti pôsobí ako zástupkyňa vedúceho KRV.

Pani docentka, v čom vedecká práca obohacila váš život?

- Kto miluje prírodu, krásne lány, pre toho možnosť skúmať živý biologický materiál, sledovať ako sa vyvíja a reaguje na rôzne zásahy, je veľkým darom od života. Vedecká práca rozšírila moje poznatky v oblasti biologických a prírodných vied, umožnila mi spoznať výsledky iných výskumných pracovníkov, doteraz vychovať 170 diplomantov a bakalárov a 7 doktorandov. V rámci grantových projektov (v troch som bola zodpovedná riešiteľka a zhruba v 20-tich zodpovedná riešiteľka čiastkových úloh), som mala možnosť pracovať so širokým tímom vedeckovýskumných pracovníkov z rôznych pracovísk i z našej univerzity. Ako vedúca troch medzinárodných bilaterálnych projektov za SR a spoluriešiteľka projektu Eureca, som spolupracovala s viacerými významnými osobnosťami a s uznávanou Debrecínskou univerzitou v MR. Výsledkami svojho výskumu, ktoré sa týkali najmä jačmeňa jarného a ozimného, ale i pšenice, resp. kukurice, som prezentovala SPU v rôznych krajinách (v Rumunsku, Česku, Srbsku, Chorvátsku, Poľsku, Maďarsku atď.).

Začiatkom 90-tych rokov slovenské poľnohospodárstvo začalo prechádzať transformáciou. Ako sa vyvíjalo obilninárstvo?

V tomto období došlo predovšetkým k výraznému poklesu pestovateľských plôch obilnín. V porovnaní s obdobím najväčšieho rozvoja v pestovaní obilnín na Slovensku, keď predstavovala ich výmera (vrátane kukurice na zrno) 1 114,5 tis. ha, postupne klesala ich pestovateľská plocha na 768 700 ha (rok 2010), ako aj priemerné hektárové úrody. Kým v rokoch 1991 - 1997 priemerná hektárová úroda obilnín dosiahla 4,37 t, už v rokoch 1998 - 2005 to bolo iba 3,84 t. Najnižšia priemerná hektárová úroda obilnín bola dosiahnutá v roku 2007 (3,56 t) a vlani, keď sa priemerne z hektára hustosiatych obilnín zobralo len 3,74 tony.

Čo sa podpisalo pod tento negatívny vývoj? Okrem extrémneho charakteru poveternostných podmienok mal najväčší vplyv extenzív-

ny spôsob pestovania, charakterizovaný výrazným znížením spotreby priemyselných hnojív (v roku 1993 poklesla na 60,9 kg na hektár ornej pôdy, v roku 2005 sa síce zvýšila na 90,9 kg, ale stále je to hlboko pod stredoeurópskym priemerom). Dalším faktorom bola výrazná zmena v štruktúre plodín, ktorá narušila vyvíjaný osevný postup, ako jeden z najvýznamnejších faktorov pre dosahovanie stabilných úrod. Negatívom bolo, že obmena osiva poklesla na 40 % a zvýšil sa podiel pôd s nízkym alebo vysokým pH, čo je pre obilniny nežiaduce.

Výsledky tohtoročnej žatvy sú však v porovnaní s minuloročnými povzbudivé...

Podľa odhadov sa tohtoročný hektárový prie-

Poľné polyfaktorové pokusy Katedry rastlinnej výroby FAPZ, porast jačmeňa ozimného

Foto: archív JM

mer hustosiatych obilnín vyšplhal k štyrom tonám, pravda, z dlhodobého päťročného priemeru ide len o päťpercentné zlepšenie.

Ktoré plodiny vzhľadom na stúpajúci počet obyvateľov na Zemi sú v súčasnosti najvýznamnejšie z hľadiska zabezpečenia výživy?

Vo výžive ľudí sú doteraz najrozšírenejšie obilniny. Z hľadiska celkovej produkcie sa však menilo ich poradie. Kým dlhé roky na prvom mieste bola pšenica, na druhom ryža a na treťom kukurica, dnes sa vo svete na prvú priečku dostáva kukurica, s celkovou produkciou 832 mil. ton, ďalej pšenica - 646 mil. ton a ryža po olúpaní - 459 mil. ton. Keď však vezmeme do úvahy celkovú produkciu nelúpanej ryže - 688 mil. ton, potom je vyššia ako produkcia pšenice a odsúva ju na tretie miesto. Po nich nasleduje sója s 256 mil. ton (podľa FAO 2010). Nárast sme zaznamenali aj pri pestovaní cirokov s

plochou 44 mil. ha, s celkovou produkciou 66 mil. ton. Na druhej strane výrazný pokles vo svete nastáva v produkcii jačmeňa, a to napriek tomu, že ide o základnú surovinu na výrobu piva.

Ako sa mení štruktúra pestovaných plodín vzhľadom na klimatické zmeny?

Najväčšie šance budú mať tie druhy plodín a v rámci nich odrody, ktoré budú mať geneticky zafixovanú vyššiu suchovzdornosť a vyznačovať sa väčšou koreňovou kapacitou. V dôsledku aridizácie klímy, t. j. zvyšovania priemerných ročných teplôt vzduchu a pôdy a znižovania množstva zrážok v priebehu roka, sa svet orientuje najmä na pšenicu, kukuricu a ciroky. Štruktúra rastlinnej výroby v SR je podmienená ekonomickými faktormi, t. j. rentabilitou dopestovaných druhov poľných plodín.

Aká je súčasná situácia s pestovaním strukovín v našich podmienkach?

Napriek tomu, že tvoria najvýznamnejšiu skupinu poľných plodín, či už z hľadiska agromického (ide o významné predplodiny pre väčšinu poľných plodín, najmä pšenice, majú melioračný účinok, obohacujú pôdu o vzdušný dusík, majú cenné pozberové zvyšky, obohacujúce pôdu o organickú hmotu atď.), tak aj z hľadiska racionálnej výživy ľudí (sú najbohatšie na bielkoviny), situácia na úseku ich pestovania v SR je veľmi žalostná. Pestovateľská plocha strukovín na semeno v súčasnosti významne poklesla. Kým v 90-tych rokoch dosiahla 44 487 ha, v roku 2010 to bolo iba 9300 ha. Neúspechom ich pestovania sú najmä nestabilné, kolísavé úrody (veľmi citlivo reagujú na výkyvy počasia), veľké zberové straty (do dnešného dňa sa nepodarilo vyriešiť pukavosť strukov) a zložitý odbyt. Strukoviny nahradili ekonomicky zaujímavejšie olejiny, konkrétne repka ozimná, s pestovateľskou plochou 166,5 tisíc ha (2010), pri ktorej dnes dodržaním zásad pestovateľskej technológie nie je problém v praxi dosiahnuť úrody 4-5 t.ha⁻¹, pri realizačnej cene 350 - 400 eur/t⁻¹. Podobne sa zvýšila pestovateľská plocha slnečnice ročnej (82,9 tisíc ha).

V čom vidíte prínosy a riziká dnešných priorit výskumu v rastlinnej produkcii?

Prínosy vidím najmä v tom, že výskum je orientovaný na efektívne a racionálne využitie bioenergetického potenciálu pôdy a genetického potenciálu biologického materiálu pri súčasnom zachovaní úrodnosti a ochrany pôdy a životného prostredia. Riziká sú v malej podpore výskumu základných plodín, významných pre riešenie problému výživy.

Aké je vaše životné krédo?

„Kým si tu, nemrhaj časom, pretože to je látka, z ktorej sa skladá život.“ (Benjamin Franklin)

Renáta Chosraviová

O obnoviteľných zdrojoch energie v nemeckom Eberswalde

Začiatkom septembra som spolu s ďalšími 11 študentmi SPU vycestoval do nemeckého mesta Eberswalde, vzdialeného 64 km severovýchodne od Berlína, na Intenzívny kurz o obnoviteľných zdrojoch energie. Prvý týždeň nás sprevádzal doc. Ing. Alexander Fehér, PhD., druhý Ing. Pavol Otepka, PhD., pedagógovia z Katedry udržateľného rozvoja FEŠRR.

Po príchode nás spolu so zahraničnými študentmi z Grécka, Fínska a Veľkej Británie čakal úvodný večer v študentskom pube. Pripravili ho nemeckí hostitelia z univerzity v Eberswalde, kde nás pohostili tradične kvalitnými domácimi syrmí a pivom. V nasledujúcich dňoch sme absolvovali zaujímavé prednášky o obnoviteľných zdrojoch energie, ale aj fascinujúce exkurzie. Navštívili sme obrovskú rafinériu na uskladnenie bioplynu, najväčšiu solárnu „plantáž“ v Európe, biofarmu na výrobu metánu, plantáž s rýchlorastúcimi energetickými drevinami a továreň na montáž veterných turbín. Každá prehliadka nás obohatila o cenné informácie. Veľkým prínosom kurzu bola možnosť intenzívne komunikovať a zdokonaľovať sa v cudzích jazykoch, spoznávať novú kultúru aj prostredníctvom podujatí, napr. takzvaných národných nocí, zameraných na prezentáciu tradícií, zvyklostí či jedál. Počas pobytu sme navštívili aj Postupim (nem. Potsdam). Naše kroky viedli do parku Sanssouci, v ktorom sa nachádza svetoznámy zámok, najväčšia nemecká pamiatka zapísaná na zozname Svetového dedičstva UNESCO. Posledné dni kurzu boli vyhradené na prípravu multikultúrneho projektu, na ktorom každý z nás individuálne pracoval. Na záver prebehla prezentácia a obhajoba. Vďaka vedúcim skupín z berlínskej Humboldtovej univerzity sme sa naučili pracovať v programe GEMIS, pomocou ktorého sa vyhodnocujú rôzne vplyvy na životné

Rafinéria na uskladnenie bioplynu Foto: LS

prostredie uskutočňuje sa analýza produkcie škodlivín. V súčasnosti plní funkciu rozsiahlej databázy. Podobne ako prvý deň, aj záverečný večer sa niesol v znení živej bluesovej hudby. Okrem množstva informácií, poznatkov a vedomostí sme si z akcie odniesli aj cenné priateľstvá a nezabudnuteľné zážitky.

Bc. Ladislav Szakállos, FEŠRR

Zo zasadnutia ESN

Organizácia pomáha zahraničným študentom aklimatizovať sa v cudzom prostredí, uľahčuje im štúdium a sprostredkúva spoznávanie slovenskej kultúry a tradícií.

Na stretnutí prezentovali svoju činnosť zástupcovia sekcie zo Žiliny, Bratislavy, Košíc, Banskej Bystrice a Nitry. Zároveň si odovzdali informácie o tom, ako sa starajú o zahraničných „erasmákov“. Na podujatí sa zúčastnil aj predseda Študentskej rady vysokých škôl SR Juraj Tilesch, podpredsedníčka Janka Gasperová, Ing. Vladislav Valach a Ing. Gabriela Slivinská z Kancelárie zahraničných vzťahov a medzinárodných vzdelávacích programov SPU a Jana Šamková zo Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu - SAAIC. Zlatým klincom sobotňajšieho večera bol hosť Damien Lamy - Preto z Francúzska, ktorý pôsobí v International Board ESN. Aj naša univerzita má v zahraničí veľmi dobré meno, o čom svedčí počet zahraničných študentov, uchádzajúcich sa o štúdium na SPU. V tomto akademickom roku ich je rekordných 60.

Bc. Lucia Potočárová

Absolventská stáž Leonardo da Vinci: Ako vyčnievať zo šedého priemeru?

V zmysle projektu Leonardo da Vinci s názvom Praktické zručnosti v riadení európskeho podniku (č. 103220204) sa predchádzajúci akademický rok na našej univerzite opäť niesol v znamení odborných absolventských stáží, ktoré sa realizujú pod záštitou rektora prof. Ing. Petra Bielika, PhD.

Feria - tradičná oslava reconquisty. Španielske ženy v tradičnom odeve s autorkou článku (v strede).

Foto: archív AU

V tomto roku si študenti, ktorí sa rozhodli pre trojmesačnú odbornú prax, mohli zvoliť jednu zo štyroch krajín: Veľká Británia, Španielsko, Malta a Taliansko. Záujemcovia museli prejsť prísny výberový konaním, po ňom nasledovala jazyková príprava. Výhodou programu bola časová flexibilita. Budúci stážisti mali možnosť vybrať si študijný pobyt od júla alebo od septembra. A keďže na súčasnom pracovnom

trhu sa veľký dôraz kladie na praktické skúsenosti, aj ja som sa rozhodla zúčastniť na odbornej praxi prostredníctvom našej univerzity a programu Leonardo da Vinci. Spolu s ďalšou stážistkou som pôsobila na marketingovom oddelení vybranej spoločnosti v španielskej Malage. Odlišná pracovná morálka a kultúra firmy, ako aj samotnej krajiny, mi priniesli množstvo cenných skúseností a pomohli odhaliť, kam až

siahajú moje schopnosti. Vďaka každodennej komunikácii so zákazníkmi a kolegami sa zlepšila moja španielčina, hovorová aj odborná. Prostredníctvom stáže som mala možnosť reálne si vyskúšať ako sa vytvára merchandising predajne a čo v praxi znamená database marketing. Spolupracovala som na tvorbe online databázy produktov a ich oceňovaní. Postupne som si osvojila technické zručnosti pri práci s Photoshopom a vytváraní produktových katalógov pre zákazníkov. Počas nečakanej firemnej dovolenky som si mohla otestovať dokonca aj samostatné vedenie predajne. Hoci sme ako stážisti nemali nárok na „dovolenku“, s majiteľkou firmy sa dalo vždy dohodnúť. Tak sme sa naučili, že otvorená komunikácia je základom dobrých pracovných vzťahov, nech ste už kdekoľvek. Vďaka tomu, že sme si prácu mohli nadrobiť, využili sme príležitosť v rámci stáže precestovať Španielsko, navštíviť Seville, Barcelonu, Gibraltár (len na skok od Afriky), okúpať sa v Atlantickom oceáne, zažiť pravú španielsku Feriu a navštíviť aj okolité štáty, napríklad Portugalsko. Na základe svojich zážitkov môžem povedať, že absolventská stáž bola pre mňa neoceniteľnou skúsenosťou, ktorú odporúčam každému, kto chce vyčnievať zo šedého priemeru a overiť si, kam až siahajú jeho schopnosti.

Ing. Andrea Ubrežiová, FEM

V ZRKADLE...

ING. LADISLAV BAKAY, PhD.
Pracovná pozícia: odborný asistent na Katedre biotechniky parkových a krajinných úprav FZKI

Miesto narodenia: Veľký Krtíš
Vek: 28 rokov

Čím ste chceli byť ako dieťa?
Záhradníkom a farmárom.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?
S nebohým starým otcom.

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?
Z poslednej cyklojazdy Critical mass Nitra.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?
Nerád veci mením, viac sa mi páči úloha pozorovateľa. Ale keby som mohol niečo zmeniť, určite by som začal od seba...

Čo rád čítate (počúvate)?
Rád čítam knihy od takých autorov ako je Joseph Heller či Douglas Adams. Pokiaľ ide o hudbu, mám široký záber, počúvam všetko okrem repertoáru najpočúvanejších rádií na Slovensku.

Ako si dobíjate energiu?
Vychádzkami na obľúbené miesta v prírode.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?
Neviem sa sústrediť na jednu vec viac ako 5 minút.

Aké máte koníčky?
Prírodu, záhradkárčenie a kreslenie komixov.

Máte nejaký obľúbený citát?
„Neprepadajte panike!“ (Stopárov sprievodca galaxiou od Douglasa Adamsa) *rch*

Tekvica fest už piatykrát

Pracovníci Botanickej záhrady SPU zorganizovali 4. novembra 5. ročník zábavného podujatia Tekvica fest.

Každoročne na jeseň si zamestnanci univerzity so svojimi deťmi môžu vychutnať čarovnú atmosféru v botanickej záhrade okolo jazierka, vyrezávať tekvice, posediť pri ohníku, zasúfažiť si a pomaškrtiť na skvelých medovníkoch či pagáčikoch. Aj jubilejný ročník mal skvelú atmosféru! Ibaže, tak ako sa na halloween patrilo, bez kúziel čarodejníc sa podujatie neobišlo a náhle veterné počasie zahnało všetkých účastníkov do teplých priestorov v skleníkoch BZ... Vynikajúcu náladu to však neovplyvnilo. Malí i veľkí účastníci v maskách či s pomaľovanými tvármi vyrezávali tekvice jedna radosť. A keď sa unavili namáhavú prácu zverili rodičom. Za svoje výkony boli všetci odmenení dobrotami, pagáčikmi, koláčikmi, no najmä voňavými medovníčkami v tvare duchov, pavúkov, štvorlístkov, netopierov a iných príšeriek. Najväčšou odmenou pre všetkých však bol dlho očakávaný moment - keď zhaslo svetlo a vyrezané tekvice vo vnútri so sviečkou sa na všetkých usmiali šibalskými úsmevmi. A halloween v botanickej záhrade sa začal. *rch*

Ktorá bude krajšia?

Foto: rch

Výučba spojená s plavbou po mori

Plavba naprieč Baltickým morom, život na plachetnici, zastávka v Švédsku, Nemecku, Dánsku, Estónsku a Fínsku, bohatý kultúrny a akademický program spojený s množstvom zážitkov, to všetko bolo súčasťou tohoročného SAIL 2011, organizovaného v rámci Programu Baltickej Univerzity (BUP), do ktorého je zapojená aj naša alma mater. V polovici augusta sa v švédskom mestečku Halmstad zišlo 38 študentov a učiteľov z vyše 12 krajín, aby spoločne absolvovali takmer trojtýždňovú cestu za poznáním a dobrodružstvom. SPU reprezentoval autor článku.

Skratka SAIL znamená intenzívny letný kurz na tému udržateľnosť v medzinárodnom vzdelávaní pre študentov rôznych odborov, ktorý sa koná počas plavby plachetnicou Fryderyk Chopin. Jeho súčasťou sú prednášky v anglickom jazyku týkajúce sa medzinárodnej komunikácie, konceptu udržateľného rozvoja či socioekonomickej oblasti. Výučba prebieha priamo na palube, prednášky vedú hosťujúci pedagógovia zo zahraničných univerzít. Študenti majú možnosť získať ucelený obraz o uvedenej problematike, stať sa súčasťou interaktívneho workshopu, zameraného na systémové myslenie, ako aj pokusu, súvisiaceho s aktívnym biomonitorm rôznych druhov pôd odobratých počas cesty a na vlastnej koži si vyskúšať meranie teploty, slanosti (salinity) a transparentnosti brakickej vody Baltského mora. Dôležitou súčasťou je aj prezentácia plagátov vytvorených študentmi, ktoré popisujú rôzne problémy z danej oblasti a ponúkajú námety na kreatívnu diskusiu. Za úspešné absolvovanie kurzu možno získať 7,5 kreditov. Celé podujatie je ozvláštnené špecifickým prostredím na mori, pretkané nadšením z objavovania nových miest Baltického re-

Intenzívny kurz prebiehal na plachetnici.

Foto: Pontus Ambros

Z konferencie o liečivých, aromatických a koreninových rastlinách

Koncom septembra sa konala druhá medzinárodná vedecká konferencia o liečivých, aromatických a koreninových rastlinách (LAKR). SPU privítala 70 účastníkov z Čiech, Poľska, Bulharska, Srbska, Arménska, USA a SR, ktorí si vymenili najnovšie poznatky z poznávania, pestovania, produkcie, farmakognózie, fytochémie, kvality a využívania LAKR.

Po slávnostnom otvorení podujatia organizovaného pod záštitou rektora SPU prof. P. Bielika a dekana FAPZ prof. D. Bíra, nasledovala prednáška prof. J. Crnobaraca (Srbsko), v ktorej vysvetlil ako vplyva výber odrody a rôznej hustoty porastu na úrodu nechtíka lekárskeho. Dr. G. Růžičková (ČR) prezentovala pilotnú štúdiu výskumu úrodnostných prvkov a kvality pestreca mariánskeho z pohľadu prostredia a genotypu. Dr. J. L. Luczaj (Poľsko) vo svojom príspevku porovnával tradičné divorastúce koreninové rastliny v Poľsku a v

Organizátori zabezpečili aj divadelné predstavenie Skok z výšky, one women show populárnej herečky Evy Pavlíkovej. Na snímke spolu s rektorom P. Bielikom a autorom príspevku.

SR. Prof. T. Baranec prezentoval taxonomickú štruktúru rodu Hloh v strednej Európe z aspektu farmaceutickej praxe. S vedeckými príspevkami vystúpilo 12 účastníkov, prezentovaných bolo 27 posterov. Tri najlepšie boli ocenené hodnotnými publikáciami a diplomami, pričom prvé miesto získal poster Salvia miltiorrhiza a Salvia przewalskii – in vitro kultúry z pevného a kvapalného média od autorského kolektívu vedeného dr. M. Dregerom (Poľsko). Súčas-

giónu (BR), spoznávania rôznych kultúr a nadväzovania nových priateľstiev.

SAIL je len jednou z aktivít programu Baltickej Univerzity, ktorého regionálne centrum sa nachádza na Katedre udržateľného rozvoja Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre. V rámci voliteľných predmetov si študent môže vybrať z pestrej ponuky kurzov, zameraných na rôzne témy o BR. Z vlastnej skúsenosti odporúčam kurz Udržateľnosť v BR a Ľudia a kultúra BR. Zo širokej palety aktivít BUP by som rád dal do pozornosti študentom aj pravidelné medzinárodné konferencie a rôzne intenzívne kurzy a letné školy, ktoré sa konajú v participujúcich krajinách. Viac informácií nájdete na webovej stránke FEŠRR pod názvom Baltická univerzita. *Bc. Andrej Krbyla, FEŠRR*

Čo mi dal pobyt na ruskej univerzite?

Foto: archív LG

V polovici júna som sa vrátil zo stáže na Štátnej poľnohospodárskej Timiriazevovej univerzite v Moskve (ŠPTU), kde som tri a pol mesiaca pôsobil na Katedre ekológie pod vedením školiteľa prof. I. I. Vasenova. Môj výskum bol zameraný na energetické aspekty výroby paliva z rastlinnej biomasy v Ruskej federácii (RF).

Na ŠPTU som čiastočne zmapoval znečistenie pôd. Následne som pre ne volil vhodné plodiny tak, aby bola zabezpečená tzv. pôdna kondícia. Plodiny tvoria zdroj pre zhutnenú biomasu a hlavná časť môjho výskumu bola zameraná práve na túto problematiku. Po zabezpečení základných surovín, som zhodnotil vybrané druhy na výrobu biopalív. Následne som navrhol technické riešenia pre spracovanie a využitie biomasy a ekonomicky vyhodnotil vstupné náklady. Pokiaľ ide o prírodné zdroje, Rusko má najväčšie zásoby nerastných surovín, ropy, zemného plynu, dreva, pitnej vody a je považované za energeticky sebestačný štát. Ďalšou mojou úlohou bolo preskúmať prístupné i alternatívne zdroje biomasy využívané v poľnohospodárstve, plodiny a dreviny vhodné ako komponent do brikieta a peliet v meste Vladimír. Porovnal som slovenské pomery s ruskými, získal vedecké a praktické poznatky z oblasti zhutňovania biomasy peletovaním a briketovaním v Rusku. Za veľký prínos pokladám aj nadviazanie nových kontaktov, a tým prehĺbenie vzťahov medzi SPU a ŠPTU. Na domáce pracovisko som si priniesol hodnotnú odbornú literatúru, súvisiacu s mojim výskumom. Výsledky môjho bádania dotvárajú podstatnú časť môjho doktorandského štúdia. Samotný výskumný plán ponúka nové trendy budúcnosti. Vďaka stáži som získal prehľad o súčasnom stave biomasy v RF, možnosť presnejšie ho porovnať so stavom v EÚ, ako aj prehľad o možnostiach riešenia problémov v uvedenej oblasti v krajine.

Ing. Lukáš Grac Rubis, TF

VESELOU CERUŽKOU

Marcel Krištofovič

ĎAKUJEM, NEPROSÍM. DRŽÍM BEZLEBKOVÚ DIETU.

SÚŤAŽ

V minulom čísle sme od vás chceli vedieť, aký nápis je ukrytý na obrázku s QR kódom. Správna odpoveď: **www.uniag.sk**. Reklamné predmety a tričko získava **Ing. Peter Petruška** z Katedry fyziológie živočíchov FBP. Cenu si môže vyzdvihnúť v redakcii. Blahoželáme

Ing. Miroslav Habán, PhD., FAPZ

Do nového semestra v novej posluchárni

V letných mesiacoch sa v budove Katedry krajinného plánovania a pozemkových úprav FZKI na Hospodárskej ulici skončila rekonštrukcia priestorov prednáškovej miestnosti ZP, ktorá bola pre výučbu už nevyhovujúca. Finančné prostriedky na celkové stavebné úpravy a vybudovanie audiovizuálneho systému získala fakulta z Operačného programu VaV a z vlastných zdrojov.

Kapacita prednáškovej miestnosti rozšírená z pôvodných 64 na 80 miest a moderné multimediálne vybavenie v súčasnosti umožňuje zabezpečiť komfortnú a plnohodnotnú výučbu. Zároveň ponúka možnosť využívať prednáškovú miestnosť aj na videokonferencie. Súčasťou rekonštrukcie bolo aj vybudovanie novej počítačovej cvičebne pre výučbu odborných predmetov, ako je geodézia, geografické informačné systémy, kataster nehnuteľností, pozemkové úpravy a pod. Cvičebňa vybavená výkonnými počítačmi má kapacitu dvadsať študentov.

Verím, že moderné výučbové priestory budú prínosom nielen pre vyučujúcich, ale najmä študentov v študijných programoch krajinné inžinierstvo a pozemkové úpravy a GIS. Zároveň chcem poďakovať všetkým, ktorí sa zaslúžili o ich vybudovanie a rekonštrukciu.

Doc. Ing. Dušan Igaz, PhD.,
prodekan FZKI pre rozvoj fakulty

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU oznamuje, že 30. novembra 2011 o 9.30 h v knižnici Katedry výživy zvierat (pavilón T, 4. posch.) bude Ing. František Horvát, externý doktorand na KVT, obhajovať prácu na tému Možnosti využívania inulínových plodín pri regulácii glykémii probandov.

ZOOOOM

Podarilo sa vám zachytiť nejakú veselú či kurióznú situáciu? Podelte sa o svoje fotoúlovky s čitateľmi Poľnohospodára a pošlite ich spolu s vtipným textom na našu mailovú adresu: redakcia@polnohospodar.sk. Autorov najlepších snímok odmeníme.

Budem sa podobať?

Foto: Jozef Garlík

POZÝVAME VÁS

Slovenská poľnohospodárska univerzita a Univerzita Konštantína Filozofa
poriadajú

Akademický ples
nitrianskych univerzít

Termín:
21. januára 2012 o 19.00 h

Miesto:
Estrádna hala PKO, J. Kráľa 4, Nitra

Informácie:
Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou SPU, kl. 5538, 5533

Vianočný koncert na SPU

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
organizuje

11. decembra 2011 o 18.00 h v aule SPU
slávnostný koncert

Vianočný dar SPU,

pod záštitou
rektora Dr. h. c. prof. Ing. Petra Bielika, PhD.

Účinkovať budú sólisti Opery SND
Jana Bernáthová a Ján Babjak,
klavirista Daniel Buranovský
a Cimbalová hudba Zobor
pod vedením Viliama Hubinského.

Podujatie bude mať dobročinný charakter, výťažok z koncertu bude venovaný Správe sociálnych zariadení mesta Nitry.

Cambridgeské skúšky v E - KU

20th Academic
11/12
E-KU Institute

E - KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie v Nitre sa stal začiatkom septembra oficiálnym autorizovaným skúškovým centrom najlepšej univerzity sveta, a to britskej University of Cambridge.

Cambridgeské certifikáty z anglického jazyka majú celosvetovo prestížne postavenie. Každý rok ich absolvuje približne 1,5 milióna ľudí zo 135 krajín sveta. Sú uznávané na študijné a pracovné účely, v poslednej dobe sú často požadované od uchádzačov o prácu v európskych inštitúciách.

Súčasný portfólio skúšok E - KU Inštitútu JaIK

predstavujú skúšky: KET (A2), PET (B1), FCE (B2), CAE (C1) a YLE (skúšky pre deti). Osobitný význam majú skúšky BEC (Business English Certificates), ktoré sú odporúčané aj pre univerzitných študentov ekonomického zamerania.

Prvé skúšky prebehnu v E - KU v decembri. Budú sa vykonávať dvojakým spôsobom - klasickým a počítačovým. Zriadenie skúškového centra Cambridge ESOL má nadregionálny význam z hľadiska relevantnosti týchto skúšok vo svete.

E - KU Inštitút JaIK, Piaristická 2, 949 01 Nitra
Tel: 037 / 6542 456, e-mail: eku.os@eku.sk,
www.eku.sk

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

A. Bobková a kol.: Epidemiológia a alergie z potravín, 1. vydanie, náklad 200 ks, cena 5,40 €

Z. Gálová a kol.: Biotechnológie v rastlinnej produkcii, 2. nezmenené vydanie, náklad 150 ks, cena 4,80 €

J. Mlynek a kol.: Živočíšna produkcia a výroba, 2. prepracované vydanie, náklad 200 ks, cena 3,50 €

I. Michalík a kol.: Návod na laboratorné cvičenia z biochémie, 3. doplnené a prepracované vydanie, náklad 200 ks, cena 2,40 €

D. Tančinová a kol.: Mikrobiológia potravín, 3. nezmenené vydanie, náklad 200 ks, cena 3,90 €

A. Uher a kol.: Záhradníctvo, 2. nezmenené vydanie, náklad 200 ks, cena 4,50 €

M. Korenko a kol.: Základy strojárskych technológií, 1. prepracované vydanie, náklad 300 ks, cena 3,40 €

K. Hennyeyová a kol.: Informatika, 1. prepracované vyd., náklad 400 ks, cena 4 €

L. Cagaň a kol.: Poľnohospodárska helmintológia a akarológia, 1. vyd., náklad 100 ks, cena 3,50 €

Vydavateľstvo SPU

Faxcopy
Fax • Copy • Print • Scan • Foto • Video

STUROVA 18, 949 01 NITRA
E-MAIL: ftp_nit@faxcopy.sk

TLAČ POSTEROV
s **50% ZĽAVOU**

TLAČ NA KVALITNÝ SATIN PAPIER 135g/m² LEN ZA **10€/m²**

CENA VRAŤANÉ DPH
www.faxcopy.sk

NÁŠ poľnohospodár TVORÍME SPOLU

Zapojte sa aj vy a napíšte nám,
ktorý článok v tomto čísle vás
najviac zaujal.

CALLAN
METHOD

ANGLICKY 4x RÝCHLEJŠIE

- ♦ KURZY AJ/NJ (čas prispôsobíme Vášmu rozvrhu)
- ♦ ŠTÁTNIKA Z AJ/NJ (B2, C1)
- ♦ PREDŠTÁTNICOVÉ KURZY AJ/NJ
- ♦ 19 školských rokov pôsobenia
- ♦ UKÁŽKOVÉ HODINY * ZDARMA *

ZÁPISY: 07.00 - 18.00 h

Jazyková škola ASPEKT

Akademická 4, Nitra
Budova Agroinštitút, priz., č.dv.18
☎ 037/73 322 18, 0944/006 223
✉ aspekt@aspektnd.sk
www.aspektnd.sk

Akreditované zariadenie MŠ SR

CCUSA

SPU pripojíte k veľkej rodine CCUSA-kov. CCUSA je špecialista na medzinárodné pracovné programy Work and Travel. Už od roku 1985 sa zameriava na poskytovanie najvyššej úrovne služieb v oblasti zabezpečenia práce v detských táboroch v USA, programoch Work and Travel a dobrovoľníckych aktivitách. Zaži neopakovateľné dobrodružstvo ako ja a buď si istý, že CCUSA je to, čo hľadáš. Kvalifikovaný partner s bohatými skúsenosťami, ktorý Ťa pripraví na Tvoju prvú cestu do zámoria. Ak si teda rozhodnutý vymeniť nudné leto za leto plné dobrodružstva, nových skúseností a priateľstiev, si na správnej ceste.

Jana Rapčanová, študentka FBP SPU

READY? Tak neváhaj a klikaj! Všetko je na webe!

www.ccusa.sk

poľnohospodár Spravodaj zamestnancov a študentov SPU v Nitre. Vydáva Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 2, 949 76 Nitra. Poverená vedúca redaktorka: PhDr. Renáta Chosraviová, technická redaktorka: Lujza Záhoráková. Predsedníčka redakčnej rady: prof. Dr. Ing. Elena Horská, prorektorka pre zahraničné vzťahy a prácu s verejnosťou. Redakcia: Poľnohospodár, SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, telefón: 037/641 5533, 641 5538, fax: 037/653 4393, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk. Internet: www.polnohospodar.sk. Grafická úprava: Mgr. Andrea Miretínska. Tlač: MICHEL ANGELO. Reg.č. ZKP-29.

ISSN 1336-2909